

De eik van Kranegoor

Het Kranegoor is een rabattenbos van ongeveer 20 ha en ligt op het zuidelijke deel van het landgoed Verwolde. De aanleg stamt uit de eerste helft van de 18e eeuw. Op de rabatten werd de eikenhakhout-cultuur aangelegd en deze hield stand tot de dertiger jaren van deze eeuw.

Nu bestaat het boscomplex voornamelijk uit eiken spaartelgen, voor een deel doorgeplant met Douglas van 20-50 jaar. Verder zijn er bosjes bestaande uit Japanse larix en Sitka spar. Voor de bosexploitatie zijn de vele sloten een belemmering, maar het geeft het bos wel een bijzonder karakter. Ook zijn er diverse kleine bosvijvertjes, die echter evenals de sloten veelal droog staan.

Aan de rand van het bos liggen enkele kleine percelen cultuurgrond die bij het hutje van de koddebeier van mijn bedovergrootvader behoorden. Mijn voorvader, de derde heer van Verwolde uit onze familie, had naast politieke aspiraties ook grote belangstelling voor de land- en bosbouw. Zijn "Verhandeling over de Nederlandsche Woudboomen", een boekje uit omstreeks 1820, is één van de vroegste Nederlandse uitgaven over de bosbouw. Het plaggenhutje stond tegen een heuveltje gebouwd dat nog aanwezig is.

Op ongeveer 25 meter van die plek stond tot voor kort een eik die tot de bijzondere exemplaren van het landgoed behoorde. Helaas heeft deze eik de nadelige invloed van klimaat, verlaging grondwaterpeil en milieu niet

■ De eik van het Kranegoor

kunnen overleven. Ik was gedwongen dit natuurmonument te laten vellen. Voor mij was het een moeilijk besluit: wij kenden elkaar bewust ruim vijftig jaar. Met kroon had de boom een lengte van ongeveer 25 meter.

De onderstam van 11 1/2 meter had een doorsnede van 93 cm. Inhoud: 7,8 m³. De top van 8 meter was midden 40 en dus ook nog 1 m³. Aan werkhout bracht deze boom dus bijna 9 m³ op. De leeftijd schat ik op ongeveer 200 jaar en het is niet ondenkbaar

dat mijn bedovergrootvader deze boom heeft laten planten.

Ik meende dat dit de dikste boom was die onder mijn supervisie werd geveid, maar dat bleek niet waar. In mijn aantekenboek komt nog een eik voor die ooit aan het kerkepad stond.

Deze bracht in 1973 16,786 m³ werkhout op.

Het zuinige beleid van vele generaties heeft dit mogelijk gemaakt.

A. van der Borch van Verwolde